

ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0
โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

FACTORS AFFECTING THE HAPPINESS IN LEARNING AND TEACHING MANAGEMENT
OF TEACHERS IN THAILAND 4.0 IN PRIMARY SCHOOLS
OF MUANG DISTRICT LOP BURI PROVINCE

ชุตินา เสือพันธุ์¹

Chutima Suesphan

Corresponding Author E-mail: c.suesphan@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการจัดการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 155 คน และใช้แบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติหาค่าความถี่ Frequency ร้อยละ Percentage ค่าเฉลี่ย Mean และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard Deviation และทดสอบสมมุติฐานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล หาค่าที่ t-test และ F-test กรณีตัวแปรสองกลุ่ม ด้วยการใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และใช้วิเคราะห์เชิงเนื้อหาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการจัดการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา พบว่า โดยภาพรวม ครูมีความพึงพอใจต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขมากที่สุดในทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรักในงาน ต้นความสำเร็จในงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน และด้านการเป็นที่ยอมรับ ตามลำดับความสำคัญ

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการจัดการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการจัดการเรียนการสอนของครูในแต่ละด้าน พบว่า ระดับปัจจัยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรักในงาน ด้านความสำเร็จในงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน และด้านการเป็นที่ยอมรับ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อความสุข, การสอนของครู, ไทยแลนด์ 4.0

ABSTRACT

Objectives of the study were to: 1) to study factors affecting the happiness in learning and teaching management of teachers in Thailand 4.0 in Primary schools; 2) to study relationships among factors affecting the happiness in learning and teaching management of

¹ นิสิตหลักสูตร พ.ม.(พุทธบริหารการศึกษา) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

2 วารสารปัญญา ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563)

teachers in Thailand 4.0 in Primary schools. The study was a mixed method between a quantitative research and qualitative one in nature. A questionnaire was used for collecting quantitative data from a sample of 155 teachers, and a Schedule Interview was used to collect qualitative data from 5 key informants. For the analysis of quantitative data statistics including Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, F-test and One Way ANOVA was used, and the content analysis for qualitative data was administered.

Results of the study were as follows:

1. With regard to factors affecting the happiness in learning and teaching management of teachers in Thailand 4.0 in Primary it found that in general teachers were satisfied with factors affecting the happiness in learning and teaching management in all aspects including love in work, success in work, security in work, and recognition respectively.

2. In respect of relationships among factors affecting the happiness in learning and teaching management of teachers in Thailand 4.0 in Primary schools it found that in general all aspects were very high, while considering each aspect of factors from the highest to the least it included love in work, success in work, security in work, and recognition respectively.

Keywords: Happiness, Learning and Teaching, Thailand 4.0

บทนำ

การศึกษาในยุค Thailand 4.0 มีความหมายมากกว่าการเตรียมความพร้อมของคนหรือให้ความรู้กับคนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้ว ต้องทำให้เขาเป็นคนที่รักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย นั่นก็คือการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะในการคิด วิเคราะห์เป็นหลักในขณะเดียวกัน Thailand 4.0 คือ การพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัย มีรายได้มากขึ้น และก้าวพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โดยจะต้องผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศและต้องสามารถติดต่อกับขายกับนานาชาติได้

การศึกษาจึงต้องเร่งดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้อให้กับเด็กไทย ได้เข้าก้าวสู่

Thailand 4.0 อย่างเป็นรูปธรรมในหลายด้าน เช่นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เป็นหัวใจสำคัญในการสื่อสาร ทั้งเพื่อการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความรู้ การประสานความร่วมมือ และการค้าขาย ซึ่งที่ผ่านมากกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการยกระดับภาษาอังกฤษของประเทศผ่านโครงการสำคัญต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาครูภาษาอังกฤษผ่านกระบวนการ Boot Camp, จัดทำแอปพลิเคชัน Echo Hybrid, Echo English เป็นต้น (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559)

การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการกำลังปรับปรุงหลักสูตรใหม่ เพื่อนำมาใช้ในปีการศึกษา 2561 จากเดิมเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ อาจจะปรับให้เรียนเป็นรายวิชาเฉพาะเช่นในอดีต โดยเนื้อหาหลักสูตรจะเปลี่ยนไปตามองค์ความรู้ในโลกยุคใหม่ พร้อมกับการเรียนเฉพาะ

เรื่องที่สำคัญๆ และเรียนให้รู้อย่างลึกซึ้ง ทั้งนี้ อาจเกิดวิชาใหม่ ๆ เช่น Computing ที่จะเป็นการเรียนเกี่ยวกับโปรแกรม ที่ใช้ควบคุมการทำงานของเครื่องจักร เครื่องกล เพื่อให้เด็กสร้างนวัตกรรมและรู้เท่าทันเทคโนโลยีความรู้เรื่องวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ใหม่ๆ ที่จะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมได้ในที่สุด รวมทั้งอาจจะนำวิชาเดิม ๆ กลับมาสอนอีก เช่น วิชาภูมิศาสตร์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เรื่องของโลก เกี่ยวโยงไปสู่วิชาวิทยาศาสตร์และเกษตรกรรม คือความเข้าใจการเกิดของมนุษย์ เข้าใจพื้นที่ เป็นต้น

Education 4.0 คือ การเรียนการสอน ที่สอนให้นักเรียนนักศึกษาสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคมเราจะนำไปใช้ในด้านใดให้เกิดประโยชน์มันเป็นความยากและท้าทายผู้ที่ต้องทำหน้าที่สอนเด็ก ๆ ในยุคนี้ เพราะการเรียนการสอนในยุคไทยแลนด์ 4.0 ต้องปล่อยให้เด็กได้ใช้เทคโนโลยี ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปล่อยให้เด็กกล้าคิดและกล้าที่จะผิด แต่ทั้งหมดก็ยังคงต้องอยู่ในกรอบที่สังคมต้องการหรือยอมรับได้ ไม่ใช่ว่าเก่งจริง คิดอะไรใหม่ๆ ได้เสมอมีความคิดสร้างสรรค์ แต่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม (วิรัช ปันต์ศิริโรจน์, 2559)

จากความสำคัญ ของนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ผู้ทำหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน ต้องปรับการเรียนการสอนจากระบบการท่องจำเป็นการสอนให้นักเรียนได้หัดคิด หัดทำสิ่งใหม่ๆ ได้จากการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อสามารถ

ตอบสนองความต้องการของผลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือนำเสนอเป็นนโยบายในการพัฒนาคุณภาพของครู ของสถานศึกษาในจังหวัดลพบุรี

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นเป็นครูสอนในโรงเรียนประถมศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา เพื่อค้นหาคำตอบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูอย่าง มีความสุขในยุคไทยแลนด์ 4.0 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรักในงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน และสวัสดิการ ด้านความสำเร็จในงาน และด้านการเป็นที่ยอมรับ เพื่อนำใช้ในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ให้เกิดความสุขแก่ครูในการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

4 วารสารปัญหา ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563)

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลในการเรียนการสอนของครูในยุคนิวไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างงานวิจัยเชิงคุณภาพและงานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นงานวิจัยการสนับสนุน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นจาก ผู้บริหารโรงเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน และเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ 5 ท่าน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 1. สถิติพรรณนา Descriptive Statistics สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาระดับความคิดเห็น โดยใช้สถิติค่าความถี่ Frequency ค่าร้อยละ Percentage ค่าเฉลี่ย Mean และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard Deviation 2. สถิติอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคนิวไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เพื่อทดสอบค่าที่ t-test และ F-test ในกรณีตัวแปรมากสองกลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

3. ใช้สูตร (Percentage)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการ} \times 100}{\text{จำนวนเต็ม}}$$

4. การหาค่าเฉลี่ยใช้สูตร (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

f แทน ความถี่ของข้อมูล

$\sum fx$ แทน ผลรวมของ

ค่าความถี่ทั้งหมด

X แทน จุดกึ่งกลางของ
อันตรภาคชั้น

n แทน ข้อมูลทั้งหมด

5. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้
สูตร (Standard Deviation)

$$S = \frac{\sqrt{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน ข้อมูลทั้งหมด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ทั้ง 6 โรงเรียน จำนวน 155 คน ครูเป็นหญิง จำนวน 138 คน เป็นชาย จำนวน 17 คน ครูมีอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน ครูมีอายุ 50-55 ปี จำนวน 6 คน ครูมีอายุ 45-50ปี จำนวน 14 คนครูมีอายุ 40-45 ปี จำนวน 13 คน ครูมีอายุ 35-40 ปี จำนวน 32 คน ครูมีอายุ 30-35ปี จำนวน 27 คนครูมีอายุ 25-30ปี จำนวน 27 คน และครูมีอายุ 20-25ปี จำนวน 8 คน ครูจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 125 คน ระดับปริญญาโท จำนวน 25 คน ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน ระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 51 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-15 ปี จำนวน 28 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน 20-25 ปี จำนวน 18 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน 30-35 ปี จำนวน 18 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน 15-20 ปี จำนวน 16 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน 25-30 ปี จำนวน

11 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน 40 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน และมีประสบการณ์ในการทำงาน 35-40 ปี จำนวน 6 คน ครูสอนอยู่โรงเรียนอนุบาลลพบุรี จำนวน 100 คน โรงเรียนบรรจจรัตน์ จำนวน 92 คน โรงเรียนชอย 3 สาย 4 ซ้าย จำนวน 24 คน โรงเรียนอนุบาลทหารบกลพบุรี จำนวน 17 คน โรงเรียนวัดโคกหม้อ จำนวน 13 คน โรงเรียนจินดารัตน์ จำนวน 6 คน และผลการส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากครูในเขตอำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี ทั้ง 6 โรงเรียน จำนวน 155 ชุด ผลปรากฏว่าเก็บคืนกลับมาได้จำนวน 155 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรักในงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ด้านความสำเร็จในการทำงาน และด้านการเป็นที่ยอมรับ

1. ด้านความรักในงาน ครูมีความพึงพอใจต่อปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวม และรายข้อ ทุกข้อ ครูมีปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูความกระตือรือร้นในการทำงานการสอนมาก ครูมีความยินดีทำงานการสอนของตนด้วยความรัก มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันและช่วยเหลือซึ่งกันด้วยการสร้างสรรค์สามัคคี ครูสอนมีความรู้สึกรักและผูกพันกับงานการสอน มีภาคภูมิใจในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบด้วยความจริงใจและครูมีความรู้สึกในทางบวกกับงานที่ได้รับ

มอบหมาย ตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขในการทำงานของครู

2. ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ครูมีความพึงพอใจต่อปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวม และรายข้อ ทุกข้อ ครูมีปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความต้องการปลอดภัยจากการถูกหรือเสียดสีใส่ร้ายป้ายสีทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีความต้องการปลอดภัยในการดำเนินชีวิตปัจจุบัน มีความต้องการปลอดภัยในการดำเนินชีวิตปัจจุบัน มีความต้องการปลอดภัยในร่างกายที่ปราศจากโรคต่าง ๆ และมีความต้องการความช่วยเหลือด้านความปลอดภัยจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น อาชญากรรม น้ำท่วม แผ่นดินไหวตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขในการทำงานของครู

3. ด้านความสำเร็จในงาน ครูมีความพึงพอใจต่อปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูต่อความสุขในการเรียนการสอนของครู ยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวม และรายข้อ ทุกข้อ ครูมีปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่มีความภาคภูมิใจในผลของความสำเร็จในหน้าที่ต่องานที่รับผิดชอบสามารถทำให้งานสำเร็จได้ด้วยดี รู้สึกว่าหน้าที่ของครูคือการทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนนักเรียนแต่ก็มีความสุขในการสอนนักเรียนและครูมีความรู้สึกที่ตนเองสามารถทำงานกับทีมงานครั้งนี้ได้จนประสบผลสำเร็จได้เพราะเกิดจากความสามัคคีของทีมงานตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขในการทำงานของครู

4. ด้านการเป็นที่ยอมรับ ครูมีความพึงพอใจต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูต่อความสุขในการเรียนการสอนของครู ยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวม ด้านการเป็นที่ยอมรับ อยู่ในระดับมากที่สุด รายข้อ มี 4 ข้อ คือ 1, 4, 5, 6 ครูมีปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ต้องสร้างทัศนคติด้านความเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถที่สามารถทำงานที่มอบหมายให้สำเร็จได้ด้วยดี การยอมรับและให้เกิดผู้อื่นหรือเพื่อนๆ ด้วยความจริงใจ การเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นยามที่ตกทุกข์ได้ยากอย่างสม่ำเสมอ ครูต้องสร้างความมั่นใจของตนเองในเรื่องการทำหน้าที่การสอนให้นักเรียนเกิดความรู้และมีประสบการณ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นทำให้เกิดความน่าเชื่อถือตลอดถึงการสร้างความไว้วางใจกับเพื่อนๆ หรือบุคคลรอบข้างว่าเป็นคนน่าไว้วางใจและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่นนั้นต้องสร้างผลงานด้านการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีก็จะได้รับการยกย่อง การยอมรับในทางที่ดีจากสังคมหรือเพื่อนร่วมงาน และครูต้องสร้างบารมีหรืออำนาจให้เกิดแก่ตนเองด้วยการช่วยเหลือเพื่อนๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้คนอื่นเห็นก่อน ตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขในการทำงานของครู

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

1. ปัจจัยพื้นฐานทั่วไปที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง

จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.07

- ปัจจัยพื้นฐาน ด้านอายุ ครูปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.17

- ปัจจัยพื้นฐานด้านการสอนในโรงเรียน ครูปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.10

- ปัจจัยพื้นฐาน ด้านประสบการณ์การทำงาน ครูปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.17

- ปัจจัยพื้นฐาน ด้านวุฒิการศึกษา ครูปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.14 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.03

- ปัจจัยพื้นฐาน ด้านเพศ ครูปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.89 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.02 ตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขของครู

2. ปัจจัยด้านความสุขที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.02 และเมื่อวิเคราะห์ปัจจัยของความสุขของครูในแต่ละด้าน พบว่า

- ปัจจัยด้านความรักในงาน ครูมีความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 4.68 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.05

- ปัจจัยด้านความสำเร็จในงาน ครูมีความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.03

- ปัจจัยด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานและด้านการเป็นที่ยอมรับ ครูมีความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.04 ตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขของครู

3. ความสัมพันธ์ปัจจัยของตัวแปรทั้ง 4 ตัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุศไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

- ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์มากที่สุด ($r=1.00$) ตามด้วยปัจจัย ด้านการเป็นที่ยอมรับและด้านความสำเร็จในงาน ($r=0.19$) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุศไทยแลนด์ 4.0 น้อยที่สุด คือ ความรักในงาน ($r=0.04$)

- ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นทั้ง 4 ตัว พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

- ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานและด้านการเป็นที่ยอมรับมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r=1.00$) ตามด้วยปัจจัยด้านความสำเร็จในงานและด้านการเป็นที่ยอมรับ ($r=0.19$) และปัจจัยด้านความรักในงาน และด้านความสำเร็จในงาน ($r=0.17$) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด และ

ปัจจัยด้านความรักในงาน และปัจจัยด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ($r= 0.04$) ตามลำดับปัจจัยของความสุขของครู

4. การวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 แบบขั้นบันได (Stepwise) พบว่า ตัวแปรด้านความรักในงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ด้านความสำเร็จในงาน และด้านการเป็นที่ยอมรับสามารถอธิบายความแปรปรวนของความสุขในการเรียนการสอนของครูได้และตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุศไทยแลนด์ 4.0 มากที่สุด คือ ด้านการเป็นที่ยอมรับ ด้านความรักในงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานและด้านความสำเร็จในงานมีค่า $b=0.51, 0.31, 0.26$ และ 0.25 ตามลำดับ

- สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ ความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 = $3.166+0.31$ ปัจจัยด้านความรักในงาน / + 0.26 ปัจจัยด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน / + 0.25 ปัจจัยด้านความสำเร็จในงาน / + 0.51 ปัจจัยด้านการเป็นที่ยอมรับ

- สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 = 0.38 ด้านความรักในงาน / + 0.46 ปัจจัยด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน / + 0.31 และปัจจัยด้านความสำเร็จในงาน / + 0.78 ด้านการเป็นที่ยอมรับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุศไทยแลนด์

4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม

1) ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขโดย ภาพรวม

ครูมีความพึงพอใจต่อปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวม และทุกด้าน ครูมีปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่า ความสุข ตามหลักพระพุทธศาสนา คือความสิ้นทุกข์ ความสุขมีความสำคัญมากในการปฏิบัติธรรม ดังนั้น ความรักในงานความสำเร็จในงาน ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน และการเป็นที่ยอมรับต้องอาศัยปัจจัยดังกล่าว สอดคล้องกับ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (ปีซีซี นิวส์, 2560) กล่าวถึง ทฤษฎีแห่งความสุขในขณะที่เดินทางไปบรรยายที่ญี่ปุ่นซึ่งเป็นช่วงหลังจากได้รับทราบว่าจะได้รับรางวัลโนเบลสาขาฟิสิกส์ไม่นาน โดยเขาได้เขียนข้อความนี้เป็นภาษาเยอรมันและมอบให้พนักงานส่งเอกสารแทนเงินค่าทิป ข้อความดังกล่าวมีความหมายว่า “ชีวิตที่เรียบง่ายและเรียบง่าย จะนำความสุขมาให้ยิ่งกว่าการไล่ติดตามความสำเร็จ รวมทั้งความกังวลทั้งหลายที่มากับมันตลอดเวลาด้วย” และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมรัตน์ โพธิสุวรรณปัญญา (2560) ได้วิจัยเรื่อง “การสร้างสรรคความสุขของครูผู้สอน” ผลการวิจัยคือ ครูได้แนะนำการเรียนรู้อให้แก่ผู้เรียนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ครูคือบุคคลที่สังคมคาดหวัง ยกย่องให้เป็นแม่พิมพ์ของชาติ มีเกียรติ เป็นที่เคารพเชื่อถือและศรัทธาของชุมชนการที่ครูปฏิบัติกิจกรรมให้ประสบ

ผลสำเร็จตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดขึ้น ต้องใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มาประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน และครูต้องรู้สึกสนุกและพึงพอใจในงานที่ทำ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างผู้ร่วมงาน มีความผูกพันในงานที่ทำ ทำให้เกิดแรงผลักดันในทางบวกให้กับตนเองและองค์กร ทั้งยังสามารถเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

2) ด้านความรักในงาน ครูมีปัจจัยความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่า ครูความกระตือรือร้นในการทำงานการสอนมาก มีความยินดีทำงานการสอนของตนด้วยความรัก มีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและช่วยเหลือซึ่งกันด้วยการสร้างสรรค์สามัคคีมีผูกพันกับงานการสอน และมีภาคภูมิใจในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบด้วยความจริงใจและครูมีความรู้สึกในทางบวกกับงานที่ได้รับมอบหมาย ตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขในการทำงานของครูสอดคล้องกับ กิลเมอร์ (Gilmer, 1976) ได้ให้ข้อสรุปปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรักในงาน คือ ความสบายใจในการทำงาน (Comfort) คือความรู้สึกของบุคคลในขณะที่ทำงานและเกิดความรู้สึกสบายใจกับการทำงาน และรู้สึกว่าทำงานด้วยความราบรื่น ไม่มีความรู้สึกเครียดหรือวิตกกังวลใด ๆ ในการทำงาน ไม่มีความอึดอัดใจและงานวิจัยของ มาริษา ชุกิตติพงษ์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตในการทำงาน อิทธิบาท 4 และความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานบริษัทผลิต

อุปกรณ์ยานยนต์” ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ระดับความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง และอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับสูงพนักงานที่มีระดับการศึกษาและอายุงานต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน สถานภาพสมรสต่างกันและอายุงานต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรต่างกัน คุณภาพชีวิตในองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์การและอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรคุณภาพชีวิตในการทำงานด้านโอกาสในการก้าวหน้าและความมั่นคง ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเหมาะสมอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์กรได้

2. ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ครุมีปัจจัยความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่าครุมีความต้องการปลอดภัยจากการถูกหรือเสียดสีใส่ร้ายป้ายสีทั้งต่อหน้าและลับหลัง และต้องการปลอดภัยในการดำเนินชีวิตปัจจุบัน มีความต้องการปลอดภัยในร่างกายที่ปราศจากโรคต่าง ๆ และมีความต้องการความช่วยเหลือด้านความปลอดภัยจากเหตุ การณ์ ที่ อาจ เกิด ขึ้น ได้ เช่น อาชญากรรม น้ำท่วม แผ่นดินไหวตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขในการทำงานของครูสอดคล้องกับ กล่าวถึง ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานและสวัสดิการ คือ มนุษย์ปรารถนาให้มีความปลอดภัย และความมั่นคงในการดำรงชีวิต เช่น ปลอดภัยจากภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย ปลอดภัยจากภาวะคุกคาม ความเจ็บป่วย และความสูญเสียความมั่นคงในหน้าที่การงานเป็นความ

ต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย อากาศ ยารักษาโรค สอดคล้องกับ Maslow (1954, p. 80-92) และงานวิจัยของ สิรินทร แซ่ฉั่ว (2553) ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรเชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสื่อและกลุ่มงานสร้างสรรค์เพื่อการใช้งาน” จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นบุคลากรเชิงสร้างสรรค์รวมทั้งสิ้น 164 คนพบว่าความสุขในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งองค์ประกอบด้านความพึงพอใจในชีวิตด้านความพึงพอใจในงานและความรู้สึกทางบวกอยู่ในระดับมากขณะที่ด้านความรู้สึกทางลบอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และผลการศึกษาด้านปัจจัยสุขภาพกับความสุขในการทำงานพบว่าด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งองค์ประกอบด้านสุขภาพสังคมอยู่ในระดับสูงที่สุดรองลงมาเป็นด้านสุขภาพจิตและด้านสุขภาพกาย และผลการศึกษาด้านปัจจัยภายในองค์กรกับความสุขในการทำงานพบว่าความสุขอันเกิดจากปัจจัยภายในองค์กรอยู่ในระดับค่อนข้างมากซึ่งปัจจัยคุณลักษณะของงานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและอยู่ในระดับมากรองลงมาคือปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมากเช่นกันส่วนปัจจัยผลลัพธ์ที่คาดหวังและปัจจัยสภาพแวดล้อมในงานอยู่ในระดับค่อนข้างมากตามลำดับ

3. ด้านความสำเร็จในงาน ครุมีปัจจัยความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่าครุมีความพึงพอใจต่อปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขคือมีความภาคภูมิใจในผลของความสำเร็จในหน้าที่ที่ทำงานที่รับผิดชอบ

สามารถทำให้งานสำเร็จได้ด้วยดี รู้สึกว่าหน้าที่ของครูคือการทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนนักเรียนแต่ก็มีความสุขในการสอนนักเรียนและครูมีความรู้สึกที่ตนเองสามารถทำงานกับทีมงานครั้งนี้ได้จนประสบผลสำเร็จได้เพราะเกิดจากความสามัคคีของทีมงานตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขในการทำงานของครูสอดคล้องกับ พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (หลวงพ่อบุญานันท์ภิกขุ) ท่านได้กล่าวว่า อิทธิบาท 4 คือ ชีวิต และชีวิต คือ งานบันเทิงสุขว่าอิทธิบาท 4 คือ ข้อธรรมที่เป็นบันไดแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติกิจทุกอย่างประกอบไปด้วยฉันทะความพอใจในเรื่องที่เราจะทาวิริยะความเพียรไม่ทอดทิ้งในการประกอบกิจนั้น ๆ จิตตะเอาใจใส่ไม่ทอดธุระในเรื่องนั้น ๆ วิมังสาจะต้องทำงานนั้นต่อไปบันไดสู่ความสำเร็จสิ่งประการที่กล่าวนี้ข้อสุดท้ายสำคัญสุดทำงานด้วยความพอใจความขยันขันแข็งความเอาใจใส่ใคร่ครวญอยู่ เสมอนี้เรียกว่าเขามีอิทธิบาททั้งสี่ประการนั้นอยู่โดยไม่รู้สีก้าว พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (หลวงพ่อบุญานันท์ภิกขุ) (ม.ป.ป.) และงานวิจัยของมาริษา ชุกิตติพงษ์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตในการทำงาน อิทธิบาท 4 และความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานบริษัทผลิโตอุปกรณ์ยานยนต์” ผลการวิจัยพบว่าระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ระดับความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง และอิทธิบาท 4 อยู่ในระดับสูงพนักงานที่มีระดับการศึกษาและอายุงานต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน สถานภาพสมรสต่างกันและอายุงานต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรต่างกัน คุณภาพชีวิตในองค์กรมีความสัมพันธ์

ทางบวกกับองค์การและหลักอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์การคุณภาพชีวิตในการทำงานด้านโอกาสในการก้าวหน้าและความมั่นคง ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเหมาะสมอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์กรได้

4. ด้านการเป็นที่ยอมรับ ครูมีปัจจัยความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่า เป็นการสร้างความเชื่อใจ การทำให้เราดูมีความเป็นมืออาชีพจึงเป็นสิ่งที่เราควรทำอยู่เสมอ เพราะเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องของตำแหน่งหรือประสบการณ์ แม้ว่าเราอาจจะยังไม่ได้มีตำแหน่งสูงก็สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้ตัวเราเองได้ บล็อกนี้ผมเลยลองหยิบนิสัยหรือพฤติกรรมง่าย ๆ ที่ใคร ๆ ก็ทำได้ ถ้าอยากจะทำสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวเอง ครูเองต้องสร้างทัศนคติด้านความเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถที่สามารถทำงานที่มอบหมายให้สำเร็จได้ด้วยดี การยอมรับและให้เกิดผู้อื่นหรือเพื่อน ๆ ด้วยความจริงใจ การเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นยามที่ตกทุกข์ได้ยากอย่างสม่ำเสมอมีความสร้างความมั่นใจของตนเองในเรื่องการทำหน้าที่การสอนให้นักเรียนเกิดความรู้และมีประสบการณ์ใหม่ ๆ เกิดขึ้นทำให้เกิดความน่าเชื่อถือตลอดถึงการสร้างความไว้วางใจกับเพื่อน ๆ หรือบุคคลรอบ ๆ ข้างว่าเป็นคนน่าไว้วางใจและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่นนั้นต้องสร้างผลงานด้านการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีก็จะได้รับการยกย่อง การยอมรับในทางที่ดีจากสังคมหรือเพื่อนร่วมงานและครูต้องสร้างบารมีหรืออำนาจให้เกิดแก่ตนเองด้วยการช่วยเหลือเพื่อน ๆ เพื่อสร้าง

ความเชื่อมั่นให้คนอื่นเห็นก่อน ตามลำดับปัจจัยที่มีความสุขในการทำงานของครู สอดคล้องกับ เนียน (Manion, 2003) อธิบายองค์ประกอบของความสุขในการทำงานไว้ว่าการเป็นที่ยอมรับ (recognition) หมายถึง การรับรู้ที่ตนเองได้รับการยอมรับ ความเชื่อถือและความไว้วางใจในการทำงานจากผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ได้รับความคาดหวังที่ดีในการปฏิบัติงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ กับผู้ร่วมงานและได้ใช้ความรู้อย่างต่อเนื่อง และงานวิจัยของธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา (2560, น. 149) ได้วิจัยเรื่อง “การสร้างสรรคความ สุขของครูผู้สอน” ผลการวิจัย คือ ครูได้แนะแนวการเรียนรู้อให้แก่ผู้เรียนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ครูคือบุคคลที่สังคมคาดหวัง ยกย่องให้เป็นแม่พิมพ์ของชาติ มีเกียรติ เป็นที่เคารพเชื่อถือและศรัทธาของชุมชนการที่ครูปฏิบัติกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดขึ้น ต้องใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มาประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน และครูต้องรู้สึกสนุกและพึงพอใจในงานที่ทำ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างผู้ร่วมงาน มีความผูกพันในงานที่ทำ ทำให้เกิดแรงผลักดันในทางบวกให้กับตนเองและองค์กร ทั้งยังสามารถเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูต่อความสุขในการเรียนการ

สอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีดังนี้

1. ผลการการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย โดยภาพรวม และวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน ด้านอายุ ด้านการสอนอยู่ในโรงเรียน ด้านประสบการณ์การทำงาน ด้านวุฒิการศึกษาของครู พบว่า ครูมีปัจจัยพื้นฐานของความสุขอยู่ในระดับมาก และปัจจัยพื้นฐานด้านเพศครูปัจจัยของความสุข อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับ ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา (2560) ได้วิจัยเรื่อง “การสร้างสรรคความ สุขของครูผู้สอน” ผลการวิจัย คือ ครูได้แนะแนวการเรียนรู้อให้แก่ผู้เรียนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ครูคือบุคคลที่สังคมคาดหวัง ยกย่องให้เป็นแม่พิมพ์ของชาติ มีเกียรติ เป็นที่เคารพเชื่อถือและศรัทธาของชุมชนการที่ครูปฏิบัติกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดขึ้น ต้องใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มาประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน และครูต้องรู้สึกสนุกและพึงพอใจในงานที่ทำ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างผู้ร่วมงาน มีความผูกพันในงานที่ทำ ทำให้เกิดแรงผลักดันในทางบวกให้กับตนเองและองค์กร ทั้งยังสามารถเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

2. ปัจจัยด้านความสุขที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.02 และเมื่อวิเคราะห์ปัจจัยของความสุขของครูในแต่ละด้าน พบว่า 1) ปัจจัยด้านความรักในงานครูมีความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ปัจจัยด้านความสำเร็จในงาน ครูมีความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานและด้านการเป็นที่ยอมรับ ครูมีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด และความสัมพันธ์ปัจจัยของตัวแปรทั้ง 4 ตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พบว่า

(1) ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์มากที่สุด ($r=1.00$) ตามด้วยปัจจัย ด้านการเป็นที่ยอมรับและด้านความสำเร็จในงาน ($r=0.19$) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 น้อยที่สุด คือความรักในงาน ($r=0.04$)

(2) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นทั้ง 4 ตัว พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

(3) ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานและด้านการเป็นที่ยอมรับมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r=1.00$) ตามด้วยปัจจัยด้านความสำเร็จในงานและด้านการเป็นที่ยอมรับ ($r=0.19$) และปัจจัยด้านความรักใน

งาน และด้านความสำเร็จในงาน ($r=0.17$) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด และปัจจัยด้านความรักในงาน และปัจจัยด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ($r= 0.04$) ตามลำดับปัจจัยของความสุขของครู

3.4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได เพื่อพยากรณ์ปัจจัยด้านความสุขที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้วยตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ด้านความรักในงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ด้านความสำเร็จในงาน ด้านการเป็นที่ยอมรับ แต่เพื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของปัจจัยที่มีความสุขของครูก็สอดคล้องกับ พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว.วชิรเมธี) (2551, น. 92) ท่านได้กล่าวว่า การทำงานให้ประสบความสำเร็จตามแนวพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าทรงแนะนำให้ปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 อิทธิบาท แปลว่า หลักพื้นฐานแห่งความสำเร็จหรือทางสู่ความสำเร็จมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. ฉันทะ มีใจรักที่ทำงาน 2. วิริยะ พากเพียรทำงานรักแล้วต้องขยันความขยัน 3. จิตตะ เอาใจจดจ่ออยู่กับงานจึงจะประสบความสำเร็จ 4. วิมังสา พิจารณาเพื่อการวิเคราะห์สร้างสรรค์พัฒนานั้นเองเมื่อเราทำงานอะไรก็ตามให้พึงพิจารณาสร้างสรรค์พัฒนา

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 แบบขั้นบันได (Stepwise) พบว่าตัวแปรด้านความรักในงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ด้านความสำเร็จในงาน

และด้านการเป็นที่ยอมรับสามารถอธิบายความแปรปรวนของความสุขในการเรียนการสอนของครูได้และตัวแปรที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 มากที่สุด คือ ด้านการเป็นที่ยอมรับด้านความรักในงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานและด้านความสำเร็จในงานมีค่า $b=0.51, 0.31, 0.26$ และ 0.25 ตามลำดับ

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ $4.0 = 3.166 + 0.31$ ปัจจัยด้านความรักในงาน $+0.26$ ปัจจัยด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน $+0.25$ ปัจจัยด้านความสำเร็จในงาน $+0.51$ ปัจจัยด้านการเป็นที่ยอมรับ

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานความสุขในการเรียนการสอนของครูยุคไทยแลนด์ $4.0 + 0.38$ ด้านความรักในงาน $+ 0.46$ ปัจจัยด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน $+0.31$ และปัจจัยด้านความสำเร็จในงาน $+ 0.78$ ด้านการเป็นที่ยอมรับ และสอดคล้องกับไทเลอร์ (Tyler, 1964, p. 16) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนในอุดมคติ ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพที่ดี ในอุดมคตินั้น ครูต้องมีการสื่อความเข้าใจที่ดีกับนักเรียน เป็นมิตรที่ดีให้ความรัก ความเอาใจใส่มีความเข้าใจ และการยอมรับจากนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านความรักในงาน ควรรักษาความถูกต้องให้แก่บุคลากรในโรงเรียน

เชื่อมั่นให้บุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์สามัคคี

2. ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ควรวางแผนงานการดูแลรักษาความปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของบุคลากรและความมั่นคงในงานและสร้างความมั่นคงต่อหน้าที่การงานให้กับครูในขณะปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 ครูมีความเห็นมาก แต่ควรนำผลการวิจัยด้านสร้างความเชื่อมั่นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านผลสำเร็จใจการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนการสอนของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 ครูมีความเห็นมาก แต่ควรนำผลการวิจัยด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการนวัตกรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเรื่อง ควรศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการบริหารกับการสร้างความเชื่อมั่นแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. ควรวิจัยเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของครูและผู้บริหารโรงเรียนกับควรกระจายและสอบถามจากครูกลุ่มอื่นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แหล่งอ้างอิง

- ปีปีซี นิวส์. (2560, 25 ตุลาคม). ประมูลทฤษฎีแห่งความสุขของไอน์สไตน์ได้ 1.5 ล้านดอลลาร์. *ปีปีซี นิวส์*. สืบค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.bbc.com/thai/international-41745324>
- ธรรมรัตน์ โปธิสุวรรณปัญญา. (2560). การสร้างสรรค์ความสุขของครูผู้สอน. *วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ*, 2(2), 190-202.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). *Education Reform & Entrance 4.0*. สืบค้น 21 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.moe.go.th/education-reform-entrance-4-0>
- พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (หลวงพ่อบุญยานันทภิกขุ). [ม.ป.ป.]. *งานคือชีวิต ชีวิตคืองานบันดาลสุข*. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.
- พระมหาภูติชัย วชิรเมธี. (ว.วชิรเมธี). (2551). *คนสำราญงานสำเร็จ* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- มาริษา ชุกิตติพงษ์. (2550). *คุณภาพชีวิตในการทำงาน อิทธิบาท 4 และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทผลิตอุปกรณ์ยานยนต์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- สิรินทร แซ่ฉั่ว. (2553). *ความสุขในการทำงานของบุคลากรเชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสื่อและกลุ่มงานสร้างสรรค์เพื่อการใช้งาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- วิรัช ปันท์ศิริโรจน์. (2559). *Education 4.0*. สืบค้น 21 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.applicadthai.com/articles/article-education/education-4-0>
- Gilmer, V. H. B. (1967). *Industrial psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Manion, J. (2003). Joy at work: creating a positive work place. *Journal of Nursing Administration*, 33(12), 652-659.
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality in the Classroom*. New York: Harper & Brather.
- Tyler, L. E. (1964). *Psychology of Human Difference* (3rd ed.). New York: Appleton-Century.